Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato: 04.04.2022
Vår ref: 2022/2736
Deres dato:
Deres ref:

BirdLife Norge
Sandgata 30B
7012 Trondheim
Att. Ingar Øien

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen, 78 95 03 14

Dispensasjon til fangst og ringmerking av fugler i Pasvik naturreservat

Vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gir BirdLife Norge dispensasjon til fangst og ringmerking av fugler i Pasvik naturreservat.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

1. Fangst og ringmerking av fugler skal foregå fra og med 05.08.2022 til og med 25.09.2022.
2. Tomas Aarvak, BirdLife Norge, er ansvarlig for at prosjektet gjennomføres i samsvar med denne dispensasjonen og at deltakerne er kvalifisert for oppgaven.
3. Fangst av fugler må foregå innenfor avmerket område på vedlagt kart.
4. Ferdsel og aktivitet skal foregå på en slik måte at fuglene forstyrres minst mulig under fangst- og ringmerkingsarbeidet.
5. Ringmerkede fugler skal legges inn i databasen RingAccess (Ringmerkingssentralen ved Stavanger Museum).
6. I tilfelle kontroll skal denne dispensasjonen medbringes i felt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 48 i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19. juni 2009 nr. 100.

Bakgrunn
Det vises til søknad fra BirdLife Norge datert 22.03.2022 om fangst og ringmerking av fugler ved Nyrud Politistasjon i Pasvik naturreservat.

Tiltaket som skal gjennomføres fra og med 05.08.2022 til og med 25.09.2022, er et samarbeidsprosjekt mellom BirdLife Norge, Svanhovd Besøkssenter og Øvre Pasvik nasjonalparkstyre. I den forbindelse vil det etableres en gruppe ringmerkere ved Nyrud Politistasjon i Pasvik. Gruppen vil bestå av inntil 5 ringmerkere fra Storbritannia, Finland og Norge som er under ledelse av Tomas Aarvak fra BirdLife Norge.

Selve ringmerkingsarbeidet vil i utgangspunktet gjennomføres i løpet av en 3 ukers periode innenfor tidsrammen nevnt ovenfor. Alt personell som deltar har lang erfaring fra fangst og ringmerking av fugler og er kvalifisert for oppgaven.

Fangst av fugler vil foregå i skog og krattområdene ved Nyrud Politistasjon. Fuglene fanges ved at det settes opp mist-nett (småmaskede nett m/lommer) som fuglene flyr inn i. Deretter transporteres fuglene i tøyposer til Nyrud Politistasjon hvor arts-bestemmelse, aldersbestemmelse, ringmerking og biometriske målinger foregår. Fuglene slippes fri umiddelbart etter at undersøkelsene er utført.

Formålet med prosjektet er å samle inn informasjon om fuglelivet i området ved tradisjonell ringmerking av spurvefugler og med vekt på trekkende arter. I tillegg er det et viktig mål å skape lokal forståelse og glede av natur og fugleliv i området.

I den forbindelse vil Øvre Pasvik nasjonalparkstyre ved Rolf E. Sch. Kollstrøm, som har inngående kjennskap til området, delta i prosjektet. Rolf E. Sch. Kollstrøm og Victoria Gonzales, Svanhovd Besøkssenter, vil bidra til at skoleelever og øvrig lokalbefolkning får innsyn i hvordan fangst og ringmerking av fugler foregår.

Data på alle ringmerkede fugler vil legges inn i Ringmerkingssentralen ved Stavanger Museum sin database RingAccess.

Statsforvalterens vurderinger
Søknaden er behandlet etter forskrift om Pasvik naturreservat av 15.10.1993 nr. 989 og naturmangfoldloven (nml.) av 19.06.2009 nr. 100.

I følge pkt. III er formålet med Pasvik naturreservat å bevare et våtmarksområde som er et svært viktig hekke- og rasteområde for en rekke arter av ender, gjess, vadere og sangsvane. Videre er formålet å bevare deler av Pasvikelva hvor det opprinnelige elveleiet er intakt. Det er også et formål å bevare en klassisk lokalitet med rik natur og kulturhistorie med stor vitenskapelig og pedagogisk verdi, samt å utvikle naturvern-samarbeidet med Russland.

Etter pkt. IV nr. 1 er all vegetasjon i vann- og på land, herunder døde busker og trær, fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Videre er dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse etter nr. 2. Etter nr. 3 må det ikke iverksettes tiltak som kan endre eller forstyrre naturmiljøet.

Det finnes ikke spesifiserte bestemmelser for omsøkt tiltak. Dette betyr at søknaden må behandles etter nml. § 48. Av denne bestemmelsen går det fram at dispensasjon bare kan gis dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt for at Statsforvalteren kan dispensere for omsøkt tiltak. Det at vilkårene er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Det skal også vurderes om en eventuell innvilgelse av søknaden kan føre til presedensvirkninger.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er i hovedsak hentet fra forvaltningsplanen for Pasvik naturreservat, Naturbase og Artsobservasjoner. I tillegg kjenner Statsforvalteren til det aktuelle området gjennom tidligere saksbehandling, befaringer til området og kontakt med Statens naturoppsyn Kirkenes. Statsforvalteren anser kravet til kunnskaps-grunnlaget i nml. § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt.

Det er et særdeles rikt fugleliv i Pasvik naturreservat, herunder mange sjeldne og truede arter. Fanging og håndtering av fugl i forbindelse med ringmerking vil forstyrre fuglelivet noe. Forstyrrelsene vil imidlertid være av forbigående karakter og den samlede belastningen vurderes av Statsforvalteren til å være liten, jf. nml. § 10 om økosystem-tilnærming og samlet belastning.

I tråd med nml. § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder legger vi vekt på at innfangning og merking skal utføres av kyndig personell med lang og relevant erfaring fra tilsvarende prosjekter. Tiltaket vurderes derfor ikke til å påvirke verneverdiene nevneverdig, og det vil etter Statsforvalterens vurdering heller ikke i strid med verneformålet.

Det aktuelle prosjektet i Pasvik naturreservat har pågått siden 2015. Statsforvalteren kjenner ikke til at andre aktører har planer om å gjennomføre lignende prosjekter i området, og det har så langt heller ikke vært henvendelser om dette. Siden ringmerking krever inngående kjennskap til fugler, og gruppen av ringmerkere i Finnmark er begrenset, kan ikke Statsforvalteren se at innvilgelse av søknaden vil føre til presedens-virkninger.

Nml. § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, vil etter Statsforvalterens vurdering ikke komme til anvendelse. Dette underbygges blant annet av at BirdLife Norge tidligere har utført ringmerkingsarbeid i verneområder i Finnmark, og at en så langt bare har positive erfaringer fra dette arbeidet.

Statsforvalteren er positiv til at prosjektet skaffer til veie mer kunnskap om naturverdiene i reservatet og at barn/unge og lokalbefolkning involveres i arbeidet. Dette gir barn/ unge og lokalbefolkning mer kunnskap om naturverdiene i nærområdene til der de bor, og bidrar forhåpentligvis til at flere blir interessert i naturen og ser behovet for å ta vare på den.

Siden Pasvik naturreservat ligger nært opp til andre lands grenser, er Statsforvalteren positiv til at det benyttes ringmerkere/fagpersonell fra andre land. Dette kan bidra til bedre samarbeidet over landegrensene og spesielt til å utvikle samarbeidet med de grensenære landene.

Klagerett
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Heidi-Marie Gabler (e.f.)
seksjonsleder

Tor Asbjørn Aslaksen Simonsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:

Øvre Pasvik nasjonalparkstyre	sftfpost@statsforvalteren.no
Statens naturoppsyn Kirkenes	jorn.monsen@miljodir.no
Magne Asheim	magne.asheim@miljodir.no
Tomas Aarvak	tomas@birdlife.no
Ingar Jostein Øien	ingar@birdlife.no
Sør-Varanger kommune	postmottak@sor-varanger.kommune

Vedlegg:
Kart over Pasvik naturreservat og område for innfanging-/merking av fugler